BUSINESS&TAX
NEWSLETTER
3Q 2010

BAKER TILLY
CZECH REPUBLIC

Praha
Eva Dekastellová
Hybernská 32
110 00 Praha
Tel: +420 221 111 611
Email: edekastellova@bakertillyczech.cz

Brno
Lucia Ráblová
Česká 17
602 00 Brno
Tel: +420 542 425 823
Email: lrablova@bakertillyczech.cz

Systémy sociálního zabezpečení

Koordinace v rámci EU

Dne 1. května 2010 nabylo účinnosti nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (dále jen „nařízení“) spolu s prováděcím nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 987/2009 (dále jen „prováděcí nařízení“). Jejich hlavním cílem je zjednodušení pravidel pro koordinaci, která je hlavním předpokladem dosažení volného pohybu osob v rámci EU.

Prováděcí nařízení se nově vztahuje i na osoby bez práce a osoby, které dosud nepracovali nebo již pracovat nebudou. Rozšířena byla i jeho věcná působnost, a to s ohledem na právní předpisy týkající se otcovských a předdůchodových dávek, které jsou poskytovány pracovníkům od určitého věku, pokud zkrátili, ukončili nebo pozastavili svou výdělečnou činnost až do věku, kdy jim vznikne nárok na starobní důchod nebo důchod při předčasném odchodu do důchodu.

Každá osoba bez výjimek nyní podléhá v oblasti sociálního pojištění právním předpisům pouze jediného členského státu. Určujícím faktorem, který bude dále rozebrán, je místo výkonu výdělečné činnosti, příp. bydliště.

Osoby, které pracují nebo vykonávají samostatně výdělečnou činnost ve dvou a více členských státech současně, se řídí právní úpravou státu jejich bydliště, jestliže zde vykonávají podstatnou část své výdělečné činnosti. Ta je definována jako alespoň 25% doby strávené výdělečnou činností a/nebo 25% celkového výdělku. U osob samostatně výdělečně činných navíc zahrnuje obrat a/nebo počet poskytnutých služeb.

Pokud by tento předpoklad nebyl splněn, podléhají pracující osoby předpisům členského státu, na jehož území má sídlo jejich zaměstnavatel, a osoby samostatně výdělečně činné předpisům státu, v němž se nachází střed zájmu jejich činnosti. Tato pravidla však nelze uplatnit, pokud zaměstnanec provozuje činnost ve více členských státech jménem zaměstnavatele se sídlem mimo EU. V tomto případě bude osoba spadat vždy pod systém zabezpečení členského státu, ve kterém má své bydliště.

Rozhodujícím pro určení místa bydliště je délka pobytu v daném místě, rodinný stav a vazby na osoby zde se nacházející, bytová situace dané osoby, míra výkonu profesních a nevýdělečných činností a jejich charakter, bydliště určené pro daňové účely a v případě studentů i zdroj příjmu (většinou bydliště rodičů).

Období, po které zůstává vyslaný zaměstnanec účastníkem systému sociálního zabezpečení ve státě, odkud je vysílán, je prodlouženo z 12 na 24 měsíců. Toto období již nelze prodloužit, jedině s výjimkou na základě vzájemné dohody dvou nebo více členských států. Toto prodloužení usnadní vysílání zaměstnanců do jiných členských států EU na delší dobu bez nutnosti administrativně náročné změny příslušnosti k systému sociálního zabezpečení. Potvrzením o příslušnosti bude nově přenosný formulář A1.

Prováděcí nařízení by mělo výrazně zlepšit elektronickou výměnu informací mezi příslušnými orgány sociálního zabezpečení v různých členských státech a tím zefektivnit vyřizování žádostí o nároky na sociální dávky. Navíc bude spuštěna speciální počítačová síť EESSI.

Pokud by podle prováděcího nařízení mělo dojít k určení příslušnosti k jinému členskému státu, než tomu bylo doposud, postupuje se podle dřívějších pravidel do té doby, než dojde ke změně okolností rozhodných pro určení, avšak maximálně po dobu 10 let. Příslušná osoba má ale v této době právo požádat o změnu příslušnosti podle nových pravidel.

Vrácení DPH z jiného státu EU

Lhůta prodloužena do 30. září

V důsledku implementace Směrnice Rady EU 2008/9/ES přinesl letošní rok významnou změnu v rámci řízení o vrácení DPH, kterou český plátce daně zaplatil v jiném členském státě EU. O vrácení je totiž od 1. ledna 2010 možno žádat přímo ve státě usazení žadatele, tj. v případě českého plátce DPH v České republice.

Nárok na vrácení DPH zaplacené na vstupu v jiném členském státě EU je zákonem o DPH přiznán pouze tomu žadateli, který v období pro vrácení daně:

- byl plátcem DPH v České republice;
- měl v tuzemsku sídlo, místo podnikání nebo provozovnu;
- neměl sídlo, místo podnikání nebo provozovnu v tom členském státě EU, kde si vrácení DPH nárokuje;
- neuskutečňoval pouze plnění od DPH osvobozená bez nároku na odpočet daně.

Žádost o vrácení DPH může podat též zástupce žadatele na základě plné moci, např. jeho daňový poradce, a je jí možné podat pouze elektronicky.

Co se týče obsahových náležitostí či nezbytných příloh žádosti o vrácení DPH, je vždy nutno postupovat dle pravidel členského státu vrácení. Členské státy jsou oprávněny požadovat kopii faktury nebo dovozního dokladu v případě, že základ daně převýší částku 250 EUR u paliv nebo 1 000 EUR u ostatního zboží a služeb.

Období pro vrácení daně může činit nejméně tři měsíce a nejvíce jeden kalendářní rok. O vrácení DPH za období kratší než tři měsíce je možno žádat v tom případě, jde-li o zbytek kalendářního roku. Minimální limity pro vrácení daně činí 400 EUR za období kratší než jeden kalendářní rok, avšak ne kratší než tři měsíce, a 50 EUR za období jednoho kalendářního roku nebo i za období kratší než tři měsíce, jde-li o zbytek kalendářního roku.

Zmíněná novela přinesla rovněž prodloužení lhůty pro podávání žádostí o vrácení DPH. Pokud jde o vrácení daně zaplacené v jiném členském státě v roce 2009, musí žadatel nebo jeho zástupce žádost nejpozději do 30. září 2010. V této souvislosti je důležité zmínit, že čím dříve bude žádost podána, tím dříve bude DPH vrácena. V těchto případech se dle zákona rozumí okamžikem doručení žádosti okamžik odeslání oznámení na elektronickou adresu uvedenou žadatelem v žádosti (e-mail). Základní lhůta pro vyřízení žádosti činí 4 měsíce.

Na závěr je nutno zdůraznit, že tato změna se týká jen a pouze možnosti vrácení DPH z členských států EU. Vrácení DPH z jiných států se tato změna nijak nedotkla a je i nadále upraveno místní legislativou příslušného státu.

Ochrana hospodářské soutěže

Bloková výjimka pro vertikální dohody

Od 1. června je na celém území Evropské unie účinné nové nařízení o blokové výjimce pro vertikální dohody, tj. dohody v oblasti prodeje zboží a služeb uzavřené mezi výrobci, příp. poskytovateli služeb, a distributory, které by potenciálně mohli narušit hospodářskou soutěž, avšak za splnění nařízením stanovených podmínek se předpokládá, že riziko takového narušení bude převáženo výhodami, které předmětná dohoda přinese konečným spotřebitelům. Toto nařízení nahrazuje dřívější právní úpravu, jejíž účinnost skončila 31. května tohoto roku. Nařízení zohledňuje také podstatný rozvoj internetu jako důležitého nástroje online prodeje a přeshraničního obchodu, přinášejícího variabilnější nabídku spotřebitelům a větší cenovou konkurenci.

- Blokovou výjimku lze využít pouze v případě, kdy nejen dodavatel, ale nově i kupující nepřesáhne 30% tržní podíl na relevantním trhu.
- Online prodej nesmí být nijak omezován, ať už z hlediska teritoriálního nebo objemového, a takto nabízené zboží a služby musí být poskytovány za stejnou cenu jako v kamenném obchodě.
- V určitých případech bude možné akceptovat i ujednání týkající se určení prodejní ceny, např. dočasná zaváděcí cena při uvedení nového produktu na trh.

Výrobci se tudíž budou moci i nadále libovolně a dle svého uvážení rozhodnout o způsobu distribuce svých výrobků konečnému spotřebiteli. Budou-li však chtít využívat výhody plynoucí z nové blokové výjimky, jejich tržní podíl nesmí překročit 30%, a to jak na straně výrobce, tak na straně distributora. Zároveň jejich dohody nesmí obsahovat žádná „tvrdá omezení hospodářské soutěže“, mezi které nařízení počítá např. určení prodejních cen či omezení prodejů konečným spotřebitelům ze strany distributora, jenž působí na velkoobchodní úrovni.

Již uzavřené smlouvy splňující kritéria stanovená odpovídající výjimkou dle dřívější právní úpravy musí být uvedeny do souladu s novou úpravou nejpozději do 31. května 2011. Dotčeným podnikatelským subjektům proto doporučujeme prověřit stávající smlouvy týkající se distribuce produktů a posoudit jejich soulad s novými pravidly. Nesplnění stanovených kritérií může totiž vést k zahájení řízení ze strany Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže nebo obdobných orgánů EU.

an independent member of
BAKER TILLY
INTERNATIONAL

Informace obsažené v tomto materiálu jsou obecného charakteru a neposkytují souhrnnou analýzu zmíněných témat. Přesto, že se snažíme zajistit aktuálnost a přesnost informací obsažených v tomto materiálu, nelze zaručit, že budou odpovídat skutečnosti k datu, ke kterému jsou doručeny, nebo že budou platné i v budoucnu. Uživatelé těchto informací by proto neměli činit žádná rozhodnutí bez předešlé řádné odborné konzultace. Naše počáteční konzultace je zdarma.

Privacy & Disclaimer Feedback
2009 Baker Tilly Czech Republic, s.r.o., Baker Tilly Czech Republic Audit s.r.o. and Baker Tilly Czech Republic Tax Advisers, s.r.o. are independent member firms of Baker Tilly International which is the world's 8th largest accountancy and business advisory network by combined fee income of its independent members. Baker Tilly International member firms specialise in providing accountancy and business advisory services to entrepreneurial, growing businesses and mid-market corporates worldwide.